

روایت احمد خرم از پشت پرده مقاومت در مقابل تغییر ساعت رسمی

مردم تاوان سیاسی‌کاری نمایندگان را پس می‌دهند

از اوایل دهه هفتاد، طرح تغییر ساعت رسمی در ایران با هدف صرفه جویی در مصرف برق و استفاده از نور طبیعی روز، به اجرا درآمد. اما دولت احمدی نژاد که روی کارآمد زمزمه‌های غیرکارشناسی بودن این ایده را هم آغاز کرد و حتی سال ۱۳۸۵ و ۱۳۸۶ از اجرای آن سرپازد. اگرچه که با پافشاری مجلس مجبور شد از سنت تغییر ساعت رسمی تبعیت کند، مخصوصا آنکه در سال ۱۳۸۷ موضوع ناترازی انرژی یقه کشور راگرفت و دولت ناگزیر به اعمال برنامه سهمیه‌بندی برق شد. دولت حسن روحانی مشکلی با توصیه‌های کارشناسی نداشت و تغییر ساعت رسمی در فصل گرما را دنبال کرد، اما وقتی در سال ۱۴۰۰ دولت سیدابراهیم رئیسی سرکارآمد، دوباره موضوع منسوخ بودن طرح تغییر ساعت رسمی کشور برجسته شد. نمایندگان همسو با دولت در مجلس یازدهم ۲۴ اسفند ۱۴۰۰ «طرح نسخ قانون تغییر ساعت رسمی کشور» را تصویب کردند و این مصوبه پس از رفع ابهاماتی، در ۲۴ اردیبهشت ۱۴۰۱ به تأیید شورای نگهبان رسید و یکم خرداد توسط رئیس جمهور، به وزارت خانه‌ها و سازمان‌های مربوطه ابلاغ شد. حالا طبق گزارش‌های کارشناسی و اعلام وزارت نیرو تغییر ساعت رسمی در کاهش مصرف هزار تا ۱۵۰۰ مگاوات انرژی برق را به دنبال دارد و براین اساس دولت خواهان بازگشت به سنت تغییر ساعت رسمی کشور است، اما مجلس مقاومت نشان می‌دهد.

*** تغییر ساعت و مصرف برق**

وزیرراه و ترابری دولت اصلاحات درباره چرایی مقاومت‌ها در مقابل تغییر ساعت رسمی کشور گفت؛ مطالعات کارشناسی و تجربه اجرای این طرح در ایران و سایر کشورها نشان می‌دهد که تغییر ساعت رسمی کشور در فصل گرما موجب صرفه جویی در مصرف برق می‌شود. احمد خرم با تأیید صحبت‌های وزیر نیرو دولت پزشکیان مبنی بر صرفه جویی بیش از هزار مگاواتی انرژی برق با اجرای تغییر ساعت رسمی افزود، وزارت نیرو در دولت‌های گذشته نیز بر همین نظر بود، اما مجلس این نظر کارشناسی را قبول ندارد، چون بیشتر نمایندگان در این حوزه غیرکارشناس هستند، از این رو صحبت‌های وزیر نیرو را رد می‌کنند. این وزیر دولت اصلاحات یادآور شد: قطعا تغییر ساعت رسمی کشور مصرف برق را کاهش می‌دهد و میزان آن نیز مشخص است، بنابراین تجربه حکایت از آن دارد که اجرای این طرح جواب می‌دهد و می‌تواند بخشی از ناترازی انرژی برق را رفع کند، اما برخی افراد بیکار و دنبال سوه‌تراشی هستند، از این رو بایستادن مقابل نظرات کارشناسی برای خود متشغله و سرگرمی ایجاد می‌کنند. وی ادامه داد: علت مقاومت مجلس مقابل تغییر ساعت رسمی کشور آن است که دولت را به لحاظ سیاسی همسو با خود نمی‌داند بنابراین می‌خواهد بگوید «من هستم که حرف آخر را می‌زنم».

*** مخالفان و موافقان**

بررسی نگاه دولت‌های دو دهه گذشته به موضوع تأثیر تغییر ساعت رسمی کشور بر مصرف برق واقعیت را روشن می‌کند. دولت آقایان پزشکیان، روحانی و خاتمی موافق تغییر ساعت رسمی کشور بوده‌اند، اما دولت آقایان رئیسی و آقای احمدی‌نژاد با این موضوع مخالفت داشتند. خرم تصریح کرد: متأسفانه مخالفان تغییر ساعت رسمی کشور قسم می‌خورند که مسائل خطی و جناحی را در اعلام نظرشان دخیل نمی‌کنند، اما گزارش‌های کارشناسی نشان می‌دهد که مخالفت آنها مبنای کارشناسی ندارد. کافی است این گزارش‌ها را مطالعه کنند تا مشخص شود تغییر ساعت رسمی کشور به نفع مردم و کشور است یا خیر. مقاومت مجلس در مقابل تغییر ساعت رسمی درحالی است که مردم تاوان این سیاسی‌کاری‌ها و برخورد‌های جناحی را پس می‌دهند. شاهدش این وضعیتی که در هفته‌های اخیر با تغییر ساعت کاری در مراکز اداری و آموزشی ایجاد شده و موجی از ناراضیاتی را به بار آورده است. اکنون که نمایندگان مجلس با بررسی لایحه اختیار دولت در تغییر ساعت رسمی کشور و تعیین ساعات کار کارکنان به صورت یک و دو فوریت مخالفت کرده‌اند، این لایحه به صورت عادی در بررسی می‌شود و مجلس قریب به ۱۰ ماه فرصت دارد که به استناد مباحث کارشناسی قانون مصوب مجلس یازدهم را اصلاح کند، باید منتظر ماند و دید آیا مجلس همچنان ترجیح می‌دهد سیاسی با موضوع برخورد کند یا آنکه با نظرات کارشناسی همراهی خواهد کرد؟

آرمان ملی- حمید شجاعی؛ قانون حجاب از آن دست

قانون‌هایی است که با چالش‌های بسیاری روبه‌رو است و از آنجا که امری مبتلا به جامعه است و قرائت‌های یکسان بر نمی‌دارد لذا نمی‌توان با نگاهی تک بعدی و تک ساحتی به آن نگریست. لذا باید بسیار دقیق و با ظرافت‌های کامل به این مساله پرداخت. بارها بر این نکته تأکید کردیم که حجاب مقوله‌ای فرهنگی و اجتماعی است که باید با رویکرد‌های فرهنگی و اقناعی با آن مواجه شد و تجربه‌های دهه‌های گذشته نشان داده که رویکرد سلبی، برخورد قهری و مجازات محور در حوزه حجاب پاسخ‌نداده و نمی‌دهد و بیشتر موجب ناراضیاتی جامعه و تقابل را به وجود آورده و تشدید می‌کند. لذا اول باید بدانیم که چه می‌خواهیم و به دنبال چه هستیم تا بتوان با راه حل‌های درست هدف‌های تعیین شده را محقق کنیم. آنچه مسلم است امروز کسر قابل توجهی از جامعه نسبت به قانون حجابی که توسط مجلس تصویب شده مساله دارند و ان قلت‌هایی را مطرح می‌کنند. در نتیجه اگر قرار باشد مجلسی‌ها در را بر روی یک پاشنه چرخاند که الا و بلا باید همین قانون حجاب مورد تصویب به اجرا در آید؛ اما در طرف مقابل نیز عزمی برای این کار نباشد کاری از پیش نخواهد رفت. لذا باید رویکرد‌هایی اتخاذ شود که منتج به نتیجه باشد. واقعیت این است که پیش از این نیز بارها بر این موضوع تأکید شد که قانون جدای از اینکه در چه موضعی وضع می‌شود باید به حدی برای جامعه قابل پذیرش باشد که خود مردم آن را با فراغ بال بپذیرفته و اجراکنند نه اینکه برای عدم اجرای آن مجازات‌هایی از قبیل جریمه‌های نقدی یا حبس در نظر گرفته شود. چراکه قانونی که جامعه‌پذیر نباشد و از سوی جامعه نیز رعایت نشود صرفا در روی کاغذ خواهند ماند و قابلیت اجرا نخواهد یافت. از قضا قانون حجاب نیز با آنچه در محتوای آن مخصوصا در حوزه جریمه‌ها در نظر گرفته شده قابلیت اجرا ندارد و اتفاقا اینکه دولت گفته که خود لایحه‌ای را در خصوص حجاب تهیه و به مجلس می‌فرستد باید مجلسی‌ها استقبال کنند. چراکه دولت موضع مشخص و فعال را در خصوص این امر از خود نشان داده است. اما اینکه اگر تندرورها و دلواپسان به هر نحوی دنبال اجرای همان قانون مورد تصویب خود هستند باید گفت که نه دولت تن به اجرای آن خواهد داد و نه اینکه مصوبه شورای عالی امنیت ملی در خصوص تنش زایبون این قانون اجازه می‌دهد که این قانون ابلاغ و اجرا شود. کما اینکه تمامی قوانین به این مصوبه شعام تمکین کردند. حال اینکه چرا عده‌ای همچنان به دنبال آن هستند تا با فشار بخوانند این قانون را مجددا برای اجرا به میان بیاورند خود محل تعجب و پرسش است که چرا فراتر از آنچه شورای عالی امنیت ملی مصوب کرده برای اجرای این قانون تنش زاتلاش می‌کنند.

◀ موضع دولت

مساله حجاب و پوشش زنان و دختران و نوع برخورد با این قشر از جامعه یکی از مسائل مهمی بود که مسعود پزشکیان در قامت رئیس‌جمهور بارها در خصوص اهمیت آن صحبت کرده است. اینکه اجازه نمی‌دهیم با برخورد‌های ناد رست کرامت انسان‌ها لطمه بخورد. نمود بیرونی این مساله نیز آن چیزی بود که که پیش از سال جدید محمد جعفر قائم‌پناه معاون اجرایی رئیس‌جمهور از قول پزشکian گفته بود که

«آرمان ملی» حواشی پیرامون قانون حجاب را بررسی می‌کند

دولت در پی لایحه جدید؛ پافشاری مجلس بر قانون مصوب

◀ مساله مهم کشور: مشکلات اقتصادی یا حجاب؟

«قانون حجاب را نمی‌توانم اجرا کنم چون برای مردم مشکل ایجاد می‌کند و من در مقابل مردم نخواهم ایستاد.» این گفته رئیس‌جمهور رویکرد دولت را در خصوص قانون حجاب مشخص کرد که دولت چهاردهم آنچه که تحت عنوان قانون حجاب است را اجرا نخواهد کرد بلکه لایحه جایگزین به مجلس ارائه خواهد کرد. لایحه‌ای که اشکالات قانون سابق را نداشته باشد و به جای نگاه تهدیدآمیز و قهری با نگاهی اقناعی و فرهنگ‌سازانه به مساله حجاب نگرسته باشد. حال اینکه دولت این نوع نگاه وفاقی خود را به سایر قوانین تسری داده و روسای قوا نیز به مسائلی از این دست نگاهی ملی و وفاقی دارند مساله مهم‌تری که شاید بعضا در حاشیه قرار گیرد اینکه امروز باید بر مبنای اولویت‌های جامعه پیش رفت و قطع به یقین مشکلات اقتصادی و معیشتی که جامعه را در شرایط سخت و بغرنجی قرار داده در اولویت مهم‌تری قرار دهند. البته نه اینکه موضع حجاب از اهمیت کمی برخوردار است اما اولویت امروز کشور مسائل مهم‌تری است. لذا به نظر می‌رسد به جای اینکه برخی با طرح مساله اجرای قانون حجاب بخوانند برای دولت ایجاد مضيقه و محدودیت کنند بهتر است اجازه دهند که دولت کار خود را پیش ببرد و قطعا لایحه جایگزین دولت نیز مساله حجاب را به صورت معقول و منطقی‌تری در بر خواهد گرفت.

◀ رویکرد مجلس

بهاirstان نشینان اما بر خلاف دولت مصرنده قانون حجاب اجرا می‌شود و بارها و بارها بر این موضع خود تأکید داشته‌اند و حتی با وجود انتقادات بسیاری که به این قانون وارد آمده نه تنها هیچیک از انتقادات را نمی‌پذیرند بلکه معتقدند که باید کاملا سخت‌گیرانه این قانون اجرا شود. چنانکه کامران غضنفری نماینده تندررو تهران اخیر در اظهارنظری عجیب گفت: «اگر برای حجاب جریمه‌نباشد پس برای سارقان هم زندان را حذف کنیم!» یا مرتضی آقاآهرانی نماینده تهران در مجلس در جلسه علنی، در تذکر شفاهی

«آرمان ملی» لزوم گفت‌وگو در مسائل مختلف داخلی را بررسی می‌کند

تجربه موفق سیاست خارجی در سیاست داخلی

◀ سیدمحمد خاتمی: امیدوارم در دیگر عرصه‌ها هم شاهد رویکرد مدبرانه وگره‌گشای گفت‌وگو باشیم

باورم کار کارشناسی که انجام شده است می‌تواند مینا قرار گیرد و براساس آن رویکرد عدالت‌محور و انسان‌محور اتخاذ شود و طبعاً راه کارهای مناسب نیز یافته و اجرا شود. رئیس‌دولت اصلاحات تصریح کرد: امیدوارم در آینده نزدیک بتوانیم از سیر تدوین چشم‌انداز و تصویب آن که مورد حمایت جدی رهبری بود و نیز برنامه سوم که تقریباً به همه اهداف خود رسید و برنامه چهارم که نه تنها متأسفانه متوقف ماند، بلکه خلاف آن عمل شد و نیز محتوای سند چشم‌انداز و اهداف آن که به آن نرسیدیم گزارشی تهیه کنیم و ارائه بدهیم. هدف از این گزارش پیدا کردن مقصر نیست، اما این سیر باید آسیب‌شناسی شود که چرا نتوانستیم آن راه روشن را طی کنیم و از این به بعد برای حل مشکلات و تأمین نیازهای ملت و اعتبار و سربلندی کشور چه می‌شود و چه باید کرد.

◀ مذاکرات در خور تقدیر

رئیس بنیاد گفت‌وگوی تمدن‌ها اضافه کرد: همینجا بگویم آنچه این روزها در زمینه روابط خارجی بخصوص امر گفت‌وگو برای حل بعضی از مشکلات اساسی در جریان است واقعا در خور تقدیر و حمایت است و امیدوارم که در دیگر عرصه‌ها هم شاهد همین رویکرد مدبرانه و گره‌گشا باشیم. امیدوارم امر مهم گفت‌وگو با دنیا و نیز با مردم خودمان به عنوان یک راهبر و رویکرد مهم دنبال شود و نتایج مطلوب به بار آورد. ایران کشوری بسیار بزرگ و ملت ایران ملتی شایسته است و یکی از چند ملت و کشور معدودی است که صاحب فرهنگ و تمدن (به یک معنی جهانی) بوده است، چه قبل از اسلام و چه بعد از اسلام با نقش متمازی که در تأسیس و بسط تمدن اسلامی داشته است. این ملت به‌رغم اینکه همواره مورد تهاجم بیگانگان بوده است و به واسطه آن آسیب‌های فراوان دیده است، اما در نهایت آنچه مانده این ملت است که حتی مهاجمان را نیز در درون فرهنگ و تمدن خود جذب و هضم کرده است. انقلاب اسلامی نیز در ایران عزیز رخ داده است و اینکه بر ما است که کاری نکنیم که اسلام و ایران زبان ببینند.

گزارش

محمدباقر نوبخت مطر ح‌کرد

اعتماد عمومی با شفافیت ایجاد می‌شود

سختگو نباید بلندگوی سیاسی یک طرفه باشد

سختگوی دولت دوازدهم در خصوص نقش سختگویی در یک نهاده عمومی و چگونگی انتقال شفاف اطلاعات اظهار داشت: به استناد تجربه کاری، باید تصریح کنم که ایفای نقش شایسته سختگویی هم دشوار است و هم خطیر؛ به‌طوری‌که تشخیص نقطه تعادل و برآیند حداکثر صداقت با شفافیت مناسب نیازمند درک درست و دقیق است که بعضا موجب خطانیز می‌شود. در کشور‌های توسعه‌یافته سختگو غالبا نقش انتقال دهنده اطلاعات مصوب و تدوین شده را دارد. در حالی‌که در ایران، بخش مهمی از باز اقعان اجتماعی نیز بر دوش سختگوست. محمدباقر نوبخت بیان داشت: رابطه شفافیت با منافع سازمانی همچنین رعایت منافع ملی، ملاحظات امنیتی و انتظارات رسانه‌ای، فضایی را ایجاد می‌کند که ضروری است شخص سختگو با ظرافت و دقت بسیار اقدام نماید. مهارت در روایت سازی با اشراف کامل بر آمار موضوعی یکی از مؤثرترین راهکارها برای ایجاد تعادل میان متغیرهایی است که به آن اشاره کردم. وی در خصوص برقراری ارتباط با رسانه‌ها و افکار عمومی افزود: در نگاه حرفه‌ای، سختگو تنها یک مرجع خبری نیست؛ بلکه حافظ اعتبار دستگاه‌های اجرایی و ترسیم‌کننده چهره عمومی دولت نیز هست. این وظیفه، مستلزم شناخت کافی از افکار عمومی و رعایت فنون اقناع است؛ نه صرفا دسترسی به اطلاعات که عموما به شکل کافی در دسترس بود. وی ادامه داد: سختگو همواره باید توجه داشته باشد که اعلام موضع ارائه اطلاعات صرفا به سمع و نظر پرسش‌گر و یا مخاطبان حاضر نمی‌رسد و می‌تواند قبل از ترک محل، زین‌نویس رسانه‌های داخلی و خارجی به ویژه رسانه‌های معاند باشد. لذا با هدف دوری از محافظه‌کاری نمی‌توان بی‌مالات و بی‌احتیاط عمل کرد. معاللات و تجربه‌ها نشان می‌دهند که اعتماد عمومی به دولت‌ها نه صرفا بسته به حجم اطلاعات، بلکه به صداقت، شفافیت تدریجی، وثبات در پیام‌ها حاصل می‌شود. سختگو باید در جایگاه اخلاقی و حرفه‌ای، هم صداقت پیشه کند و هم پاسخ‌گو باشد.

◀ هر وزارتخانه، یک سختگو

نوبخت در خصوص اینکه دولت‌ها باید سختگوی متمرکز داشته باشند یا هر وزارتخانه یک سختگو بیان کرد: بله داشتن سختگوهای تخصصی هم مناسب و در دولت‌های یازدهم و دوازدهم مقرر بود هر وزارتخانه سختگوی اختصاصی داشته باشد، مشخصا وزارت امور خارجه. وی افزود: در بعضی موارد که نظر سختگو با نظر دولت و سازمانی که ملزم به انعکاس نظر آنهاست در تعارض است از مواردی پرچالش به شمار می‌رود که به تعبیر مولانا نیازمند سستی و مستوری است. البته ضروری است توجه شود که نباید سختگو به بلندگوی سیاسی یکطرفه تبدیل شود. مدیریت تعارض و فشارها نیازمند اتکا به اصول حرفه‌ای، اخلاق رسانه‌ای و گاهی اوقات، هنر «سکوت هدفمند» است، رئیس پیشین سازمان برنامه و بودجه در خصوص مهارت لازم برای سختگویی اظهار کرد: به تجربه دریافتیم که برای برخورداری از مهارت‌های متنوع و نافع در پاسخگویی، سختگو نیازمند یک تیم است که قبل و بعد از مصاحبه‌ها و نشست‌های خبری در افزایش آمادگی سختگو اهتمام و هم جریان و روند جلسه را تجزیه و تحلیل کنند. این تیم باید به صورت مستمر در کنار سختگو عمل کنند. نوبخت درباره تفاوت‌های با شباهت‌های بین سختگویی در ایران و استانداردهای بین‌المللی تصریح کرد: شاید پاسخگویی متناسب با پرسش‌ها وجه مشترک باشد اما وجه تفاوت، نوع تلقی نقش سختگو است؛ همانطور که قبلا هم بدان اشاره کردم سختگو در کشور‌های دیگر صرفا در انتقال نظر و پیام دستگاه‌های دولت متبوع ایفای نقش دارد که گاه به خواندن یک متن از پیش نوشته‌شد اکتفا می‌شود. در حالی‌که در ایران انتظار افکار عمومی و رسانه از سختگویی نقشی فراتر بلکه اقناع افکار عمومی است. از این رو پاسخ‌های گزینشی و گاه‌بی‌اعتنایی به پرسش‌ها از ناحیه سختگو به شکل عمومی قابل پذیرش نیست.

کوتاه

جزئیات لایحه مشارکت جامع راهبردی

بین ایران و روسیه

سختگوی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس به تشریح جزئیات لایحه مشارکت جامع راهبردی بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه پرداخت. رضایی در توضیح کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس گفت: در این جلسه لایحه معاهده مشارکت جامع راهبردی بین جمهوری اسلامی ایران و فدراسیون روسیه با حضور اعضای کمیسیون و نمایندگانی از ارتش، سپاه، وزارت امور خارجه، وزارت دفاع، ریاست جمهوری و مرکز پژوه مجلس شورای اسلامی بود و ابعاد مختلف آن بررسی و تصویب شد. وی اضافه کرد: عباس گلرو، رئیس روابط خارجی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی هم گزارشی از این لایحه ارائه داد چون این لایحه به صورت مشترک در سه کمیته روابط خارجی، امنیت و دفاعی کمیسیون مورد بررسی قرار گرفته بود. آقای گلرو تأکید کرد که روند‌های منطقه‌ای و جهانی و نظام نوظهور بین‌المللی ایجاب می‌کند که ایران و روسیه در کنار هم قرار بگیرند، اراده سیاسی مقامات دو کشور در این معاهده رقم خورده و پایه‌ای برای موافقت‌نامه‌های بعدی است، این معاهده چارچوب همکاری‌های دو کشور را در حوزه‌های مختلف مشخص می‌کند و یک تفاهم‌نامه کلان و مشترک و نقشه راه روابط ایران و روسیه و حاصل چهار سال مذاکرات بین دو طرف است. وی افزود: گلرو اشاره کرد که بررسی‌های معاونت قوانین هم نشان می‌دهد که این لایحه با قوانین بالادستی و قانون اساسی مطابقت دارد. آقای عجم، رئیس کمیته امنیت کمیسیون و همنظور آقای ولایتمدار، رئیس کمیته دفاعی کمیسیون هم گزارشی درباره این معاهده ارائه دادند. هر سه روسای کمیته‌های روابط خارجی، امنیت و دفاعی کمیسیون امنیت ملی و سیاست خارجی مجلس شورای اسلامی، لایحه معاهده مشارکت جامع راهبردی بین ایران و روسیه را تأیید کردند.